

KESKIVIikkONA 29. LOKAKUUTA 2014

ILKKA

ETELÄ-POHJANMAAN MAAKUNTALEHTI • PERUSTETTU 1906 • WWW.ILKKA.FI • VAIHDE 06 247 7830 • 294.

SÄÄ Keskiviikkona sataa vettä. Sää poutaantuu iltapäivän mittaan. Tuu

Ylistaron elokuvajuhlilla nähdään uunituoreita kotimaisia elokuvia

SEINÄJOKI Ylistaron kahdeksas Filmiä ja valoa -festivaali esittää tänä vuonna viisitoista elokuvaa. Niistä tuorein, kotimainen uutuus Päin seinää, on edelleen leikkauspöydällä. Armi Toivasen tähdittämä komedia valmistuu vasta festivaaliviikolla. **Sivu 16**

17 AIKAA & IHMIS
Vanha vihollinen
suola janottaa
suomalaisia yhä
vain liikaa

Kauppaneuvos Soili Suonoja perustelee eroaan sillä, etteivät yhtiöt kärsisi. KUVA: PEKKA KARHUNEN

Hallituksista eronnut Suonoja aistii naisjahtia

KIRSI TURKKI

HELSINKI Kauppaneuvos Soili Suonoja ilmoitti tiistaina Ylen haastattelussa jättävänsä neljän merkittävän valtionyhtiön puheenjohtajuuden. Syynä olivat väitteet, joiden mukaan hän olisi suosinut su-

kulaisiaan.

Suonoja näkee myös naisjahtia viime aikojen kohuissa, jotka ovat koskeneet muun muassa Kevan toimitusjohtajaa Merja Ailusta.

-Kiiluvasilmäiset miehet jahtavat naisia, Suonoja sanoo. **Sivu 2**

Valtionyhtiöiden taseista rahat tieinvestointeihin

JUHANI MARTIKKALA

korjauspanostus.

Luottamuk kuntajakoso

Luukkonen ja Harjunen tarjoavat

Seinäjoen kaupunkiseudun erityinen kuntajakoselvitys valmistuu suunnitellussa ajassa, vaikka Ilmajoki kieltäytyikin alusta asti osallistumasta siihen.

Peninämmit iskevät Draculaan

Laitakaupungin orkesteri on tehnyt kolmen vuoden aikana joukon erikoisia esiintymisiä

TERO HAUTAMÄKI

SEINÄJOKI Voisi väittää, että Laitakaupungin orkesterilla on harjoituksissa hauskempaa kuin bändeillä keskimäärin. Viime treeneissä esimerkiksi pohdittiin sitä, kuinka kaikilla soittajilla olisi yhtä lyhyt matka tuulikoneen luo.

Juuri niin. Tässä on yhtye, jonka soitinarsenaalista löytyy myös puinen, veivattava tuulikone. Sitä, kuten muun muassa ukkospeltiä, tarvitaan tulevisissa Halloween-tunnelmissa kaupunginteatterissa.

Laitakaupungin orkesteri säestää viikonloppuna kauhukuunnelmaa nimeltä *Draculan vieras*. Esityksen tähtenä nähdään näyttelijä Mia Vuorela.

Kauhukuunnelma on vain yksi monista Laitakaupungin or-

kesterin spesiaalilnumeroista. Kolmen toimintavuoden aikana niitä on siunaantunut monenmoisia.

Yhtye on esimerkiksi esiintynyt Samuli Putron ja Otto Grundströmin kanssa Provinsirockissa, säestänyt kapakassa mykkäelokuvia ja tehnyt konemusiikkia koululaisten kanssa.

- Meidän tärkein antimme on ehkä ollut juuri tässä, musiikillisen tajunnan laajentamisessa, arvioi orkesterin vetäjä, viulua ja kanteleita soittava **Piia Kleemola-Välimäki**.

Nyt Laitakaupungin orkesterin toiminta vetelee eräällä tavalla viimeisiään. Taiteen edistämiskeskus on ollut orkesterin päärahoittaja. Kolmevuotinen val-

tion erityisrahoitus on katkolla vuoden vaihteessa.

Lisärahoitusta on haettu, mutta sen saaminen on nykyisessä säästökurimuksessa epävarmaa.

Ilman valtiontukea ammattitason rytmiorkesteri ei voi jatkaa toimintaansa tähänastisella tavalla.

- Toistaiseksi olemme voineet tarjota yleisölle mielenkiintoisia juttuja ilman, että on tarvinnut miettiä ansaintalogiikkaa. Jatkossa, ellei kulttuurirahoitusta löydy, toiminta täytyy supistaa oleellisesti.

Kleemola-Välimäki toivoo, ettei orkesterin tarvitsisi kuitenkaan ripustaa rennsseleitä naulaan.

- Meillä on hienoja suunnitelmia ensi vuodelle. Seinä-

joen kokoinen ja tyylinen alue tarvitsee vapaan orkesterin, joka voi tuottaa erilaisia musiikillisia elämyksiä.

Draculan vieraassa Laitakaupungin orkesteri on itsekin vieras, sillä kyseessä on **Mia Vuorelan** sooloilta.

Kun teatteri tarjosi näyttelijöille mahdollisuutta sooloihin, Vuorela tiesi heti, mitä alkaa työstää: livekuunnelmaa.

- Tiesin, että Laitakaupungin orkesteri on jo kauan elätellyt ajatusta kuunnelman tekemisestä. Nyt siihen tarjoutui tilaisuus, Vuorela kertoo.

Näytösten ajankohta, pyhäpäiväviikonloppu, saneli esityksen teeman.

- Luin tätä varten puolen metrin pinkan kauhukirjoja.

Halusin esityksen perustuvan tarinaan, jolla on kunnan kaari. Lopulta päädyin Bram Stokerin novelliin *Draculan vieras*. Se on teksti, jonka kirjailija jätti pois *Dracula*-romaanista.

Käytännössä homma menee niin, että Vuorela kertoo tarinan, jota Laitakaupungin orkesteri säestää ja värittää.

- Kyse on musiikin ja tekstin kohtaamisesta juuri siinä hetkessä. Live-orkesteri vastaa soittimillaan kauhuseundeista.

Tehostemusiisoinnin lisäksi iltaan kuuluu myös uutta Laitakaupungin orkesterin musiikkia. Kauhukokoonpanossa soittavat Piia Kleemola-Välimäen lisäksi **Samu Silén**, kitarat, **Teemu Vuorela**, lyömäsoittimet ja **Petri Välimä-**

ki, bassot. Vierailevana muusikkona esiintyy trumpettisti **Jaakko Salminen**.

Kauhukuunnelma, jonka äänentoistosta vastaa *Nightwish*-miksaaja **Kimmo Ahola**, paitsi kuuluu, myös näkyy.

- Vaikka tätä kutsutaan kuunnelmaksi, kyseessä on visuaalinen teatteriesitys. Tässä on myös paljon varaa improvisaatiolle, Mia Vuorela kuvailee.

Tunnin mittainen kuunnelma esitetään lauantaina ilta-kymmeneltä ja sunnuntaina ilta-kahdeksalta. Yleisön ikäraja on 18 vuotta.

Näyttelijöiden sooloillat jatkuvat 11. marraskuuta Eija-Irmeli Lahden *Moninainen*-esityksellä sekä 11. joulukuuta Liisu Aurasmaan *Varpusella*.

Maailman tärkein työelämän onnellsuuden lähteitä ovat hyvä johtaminen, aikaansaamisen tunne, yhteenkuuluvuuden tunne ja arvot. Työssä jaksamista edistää lisäksi se, että saa vaikuttaa työhönsä ja työaikoihinsa sekä kokea työnsä mielekkääksi. Selvää pässin lihaa, näihin voi samaistua mennessä tullen, ja tuntuu yksinkertaiselta. Epäilemättä myös yksityisen elämän puolella onnellsuuden eväät ovat yleistettävissä, kukin ne tunnustakoon mielellään.

Ympäristön suunnittelun ammattilaisena en voi olla nostamatta esiin myös kauniin, viihtyisän ja toimivan ympäristön merkitystä hyvinvoinnin ja onnellsuuden elementtinä. Hyvässä ympäristösuhteessa voi kokea yleisempiäkin onnellsuuteen vaikuttavia tarpeita; voi vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin ja kokea itsensä tarpeelliseksi.

Elinympäristön tarjoamat kauneuden, yhteenkuuluvuuden sekä oman ja ympäristön eksistentiaalisen fyysisyyden kokemukset tuottavat paljon onnea, ja sellaista hyvinvointia, jota virtuaalimaailmat eivät voi tuottaa.

Nightmare 2 -elokuvan ennakkonäytös nähdään Ylistaron elokuvajuhlilla. KUVA: TAKSU TAKKUNEN

Ennakoita ja ensi-iltoja Filmissä ja valossa

SEINÄJOKI Ylistaron kahdeksas Filmä ja valo -festivaali on saanut ohjelmansa valmiiksi.

Moni elokuva käynnistyy odotetusti yleisön ja festivaalivieraiden - Erja Dammert, liika Forss, Toni Kurkimäki, Kalervo Mielty, Antti Heikki Pesonen, Pekka Pohjoispää, Tuomas Rousi, Seinäjoen kaupunginorkesteri ja Marko Äijö - kohtaamisilla.

Aiemmin kerrottu Antti Litjan vierailu sen sijaan siirtyy ensi vuodelle.

Ohjelmistossa on tänä vuonna 15 elokuvaa: Antti Heikki Pesosen *Päin seinää* (ennakko), Marko Äijön *Nightmare 2 - Painajainen jatkuu* (ennakko), Juha Rinnekarin *Isoviha* (ensi-ilta), Dome Karukosken *Mielensäpahoittaja*, Aki Kaurismäen *Kauas pilvet karkaavat*, Risto Orkon *Jääkärien morsian + Suomen jääkärit*, Peter von Baghin *Lähikuussa: Juice Leskinen*, Carl von Haartmanin *Korkein voitto*, Toni Kurkimäen *Huhniku*, André Téchinén *French Rivie-*

ra (ennakko), Jean-Pierre ja Luc Dardennen *Kaksi päivää, yksi yö* (ensi-ilta), John Curranin *Tracks* ja John Lee Hancockin *Saving Mr. Banks*.

Elokuvista uusin - Päin seinää - valmistuu festivaaliviikolla ja saa Ylistarossa ensimmäisen julkisen esityksensä. Ohjelmiston vanhin elokuva - Suomen jääkärit - on kuvattu vuonna 1916 ja on elokuvateatteriesityksissä harvinaisuus.

Festivaalijohtaja **Anssi Luoman** mukaan useimmissa festivaalilokuvissa kuvataan ihmisiä, jotka vastoinkäymisissäkin jaksavat yrittää eteenpäin, eivätkä anna periksi.

- Ne ovat elokuvia, jotka antavat yleisölle mahdollisuuksia määrätietoiseen ajatteluun ja fiilisten vaihtoon. Ihminen kaipaa kipinöitä ja valoa huomiseen, Luoma luonnehtii.

Festivaalivieraiden esittelyt ja ohjelmakartta löytyvät osoitteesta www.filmiajavaloa.fi.

Pahuuden ruumiinavaajat kaivoivat liiankin syvältä

STT

HELSINKI Ruotsalainen dekkaritrilogia *Varistytö* on ollut Suomen kirjallisuuspöytäkirjassa ja kirjablogeissa jonkinlainen tapaus. Suositut ja palkitut kirjat ovat herättäneet huomiota poikkeuksellisen raaoilla yksityiskohdillaan sekä ahdistavalla sisällöllään.

Tänä vuonna suomeksikin ilmestyneen kirjatrion kantaavat teemat ovat lapsiin kohdistuva raaka väkivalta, pedofilia ja hyväksikäytön kauaskantoiset seuraukset. Teosten takana ovat kaksi miestä, jotka halusivat kanavoidsa niihin henkilökohtaisen kaunansa sekä vihansa maailman vääryyksiä kohtaan.

Kirjat on julkaistu taiteilijanimellä Erik Axl Sund. Se on yhdistelmä kirjoittajien todellisista nimistä, Jerker Erikssonista ja Håkan Axlander Sundquistista.

- Tiesimme tasan tarkkaan aihepiirit, joista halusimme Va-

ristytössä kirjoittaa. Meissä oli paljon vihaa, kertoo Axlander Sundquist (s. 1965).

Kirjoitusprosessin aikana maailmassa tapahtui paljon paha, ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö oli otsikoissa usein. Julki tuli esimerkiksi itävaltalaisen Josef Fritzlin tapaus, jatkaa Eriksson (s. 1974).

Kaksikko ei itse pidä teoksiaan niiden kuohuttavan maineen veroisina, mutta miesten kustannustoimittaja pakotti heidät karsimaan lopullisista versioista pahimpia julmuuksia.

- Taisimme lopulta kaivaa pahuutta liian syvältä, sanoo Eriksson.

Varistytön tapahtumat kerrotaan sekä rikosten uhrien, tekijöiden että niiden tutkijoiden näkökulmasta. Kirjailijaduon mukaan raiskaajan ja murhaajan mielenliikkeiden kuvittelu on pelottavaa, mutta toisaalta myös terapeuttista.

He perehtyivät aiheeseen lu-

Varistytö-dekkaristit synnyttivät menestyskirjansa oman vihansa voimalla. Kirjailijakaksikko Erik Axl Sund eli Jerker Eriksson (vas.) ja Håkan Axlander Sundquist. KUVA: LEHTIKUVA/RONI REKOMAA

kemalla paljon esimerkiksi neuvostoliittolaisesta sarjamurhaajasta Andrei Tshikatilosta.

Kirjailijat uskovat, että paha myös synnyttää paha. Tämä näkyy trilogiassakin - siinä lap-

Kirjailijaduon mukaan raiskaajan ja murhaajan mielenliikkeiden kuvittelu on pelottavaa, mutta toisaalta myös terapeuttista.

siin kohdistuvien julmuuksien takana ovat usein tekijöiden itsensä lapsena kokemat vääryudet.

- Mutta se ei tarkoita sitä, että kaikista uhreista tulisi myös tekijöitä. Jokainen tekijä on kuitenkin uhri itsekin, uskomme niin, Axlander Sundquist tämentää.

Toisin kuin Eriksson, Sundquist on isä. Hän myöntää, että pedofiiliasta ja lapsenmur-

hista kirjoittaminen oli tunteikas prosessi.

- Vaikka minulla on taustallani myös asioita, joiden käsittely on ollut vielä vaikeampaa.

Noin 15 vuotta toisensa tunteen kaksikko päätti alkaa kirjoittaa yhdessä seitsemän vuotta sitten, kun molemmat olivat eronneet pitkistä parisuhteista ja kaipaivat elämäänsä jotain uutta.

Kirjallinen yhteistyö tuntui heti luonteelta, mutta lopullinen, sopiva työtapo tosin löytyi vasta monen yrityksen ja erehdyksen kautta.

- Jerker kirjoittaa liian laveasti ja minä taas liian lyhyitä lauseita, joten täydennämme toisiamme, Axlander Sundquist sanoo.

Kaksikko kirjoittaa parhailaan toista synkkää dekkaritrilogiaansa. Muutama henkilö on hahmoja aiemmasta trilogiasta tuttu. Ja taas lapsia kuolee.